II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τον ακριβή τρόπο άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν έχουν την υπηκοότητα

(93/C 325/11)

COM(93) 534 τελικό

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 29 Οκτωβρίου 1993)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε από τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο της 8Β, παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας:

ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά ένα νέο στάδιο στη διαδικασία για τη δημιουργία μιας όλο και στενότερης ένωσης μεταξύ των λαών της Ευρώπης· ότι έχει, κυρίως, ως αποστολή την οργάνωση κατά τρόπο συνεπή και αλληλέγγυο των σχέσεων μεταξύ των λαών των κρατών μελών και ότι, μεταξύ των θεμελιωδών στόχων της, συγκαταλέγεται και η ενίσχυση της προστασίας των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υπηκόων των κρατών μελών της με τη θέσπιση της ιθαγένειας της Ένωσης·

ότι προς το σκοπό αυτό οι διατάξεις του τίτλου II της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση που τροποποιεί τη συνθήκη ΕΟΚ προκειμένου να εγκαθιδρύσει την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, εισάγουν την ιθαγένεια της Ένωσης προς όφελος όλων των υπηκόων των κρατών μελών και τους αναγνωρίζουν, με την ιδιότητα αυτή, ένα σύνολο δικαιωμάτων τα οποία μπορούν να επικαλούνται·

ότι το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος της κατοικίας, το οποίο εγγυάται το άρθρο 8Β παράγραφος 2 της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, συνιστά εφαρμογή της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων μεταξύ ημεδαπών και μη ημεδαπών και συμπλήρωμα του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής που θεσπίζεται από το άρθρο 8Α της συνθήκης ΕΚ·

ότι το άρθρο 8Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ αφορά μόνον τη δυνατότητα ασκήσεως του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με την επιφύλαξη της θέσης σε εφαρμογή του άρθρου 138 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ που προβλέπει τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας σε όλα τα κράτη μέλη για τις εκλογές αυτές και έχει κυρίως στόχο την κατάργηση της προϋπόθεσης ως προς την υπηκοότητα, η οποία, σήμερα, απαιτείται στα περισσότερα κράτη μέλη για την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων·

ότι η εφαρμογή του άρθρου 8Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ δεν προϋποθέτει εναρμόνιση των εκλογικών συστημάτων των κρατών μελών, και ότι, επιπλέον, για να ληφθεί υπόψη η αρχή της αναλογικότητας βάσει του άρθρου 3 στοιχείο 6) τρίτο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ, το περιεχόμενο της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας δεν πρέπει να βαίνει πέραν του αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη του στόχου του άρθρου 8Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ·

ότι το άρθρο 8Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ έχει ως στόχο όλοι οι πολίτες της Ένωσης, ανεξάρτητα αν είναι ή όχι υπήκοοι του κράτους μέλους της κατοικίας, να μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κάτω από τις ίδιες προϋποθέσεις και ότι είναι, κατά συνέπεια, αναγκαίο οι προϋποθέσεις αυτές, και κυρίως όσες συνδέονται με τη διάρκεια και την απόδειξη της κατοικίας που ισχύει για τους μη υπηκόους, να είναι όμοιες με εκείνες που εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, στους ημεδαπούς του οικείου κράτους μέλους·

ότι το άρθρο 8Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ κατοχυρώνει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος μέλος της κατοικίας χωρίς, ωστόσο, να υποκαθιστά το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος του οποίου ο Ευρωπαίος πολίτης είναι υπήκοος και ότι έχει σημασία να γίνεται σεβαστή η ελευθερία επιλογής των πολιτών της ένωσης σχετικά με το κράτος μέλος στο οποίο θέλουν να συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές εκλογές, μεριμνώντας να μην υπάρξουν καταχρήσεις αυτής της ελευθερίας με διπλή ψήφο ή διπλή υποβολή υποψηφιότητας·

ότι κάθε παρέκκλιση από τους γενικούς κανόνες της παρούσας οδηγίας πρέπει να δικαιολογείται, σύμφωνα με το άρθρο 8Β παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, από ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ένα κράτος μέλος και ότι κάθε διάταξη παρέκκλισης, εκ φύσεως, πρέπει να υπόκειται σε επανεξέταση·

ότι τέτοια ειδικά προβλήματα μπορούν να τεθούν, ιδίως, σε ένα κράτος μέλος όπου η αναλογία των πολιτών της Ένωσης που κατοικούν σ' αυτό χωρίς να έχουν την υπηκοότητα αυτού του κράτους και οι οποίοι έχουν την ηλικία που τους επιτρέπει να ψηφίσουν, υπερβαίνει αισθητά το μέσο όρο· ότι αναλογία 20 % των πολιτών αυτών σε σχέση με το σύνολο του εκλογικού σώματος δικαιολογεί διατάξεις παρέκκλισης που βασίζονται στο κριτήριο της διάρκειας της διαμονής·

ότι στόχος της ιθαγένειας της Ένωσης είναι η καλύτερη ενσωμάτωση των πολιτών της Ένωσης στη χώρα υποδοχής και ότι στο πλαίσιο αυτό η αποφυγή της πόλωσης μεταξύ καταλόγων υποψηφίων υπηκόων και μη υπηκόων εναρμονίζεται με τις προθέσεις των συντακτών της συνθήκης· ότι ο κίνδυνος πόλωσης αφορά ιδιαίτερα ένα κράτος μέλος στο οποίο η αναλογία πολιτών της Ένωσης μη υπηκόων οι οποίοι έχουν ηλικία ψήφου υπερβαίνει το 20 % του συνόλου των πολιτών της Ένωσης που έχουν ηλικία ψήφου και κατοικούν σε αυτό και ότι, συνεπώς, προέχει να μπορεί το εν λόγω κράτος μέλος να προβλέπει ειδικές διατάξεις προκειμένου να τηρείται το άρθρο 8Β της συνθήκης όσον αφορά τη σύνθεση των καταλόγων των υποψηφίων·

ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι υπήκοοι άλλων κρατών μελών που κατοικούν σε αυτά έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές για το εθνικό κοινοβούλιο και ότι κατά συνέπεια μπορούν να απλοποιηθούν οι προβλεπόμενες από την παρούσα οδηγία διατυπώσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικά

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τις λεπτομέρειες σύμφωνα με τις οποίες οι πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι μπορούν να ασκούν σε αυτό το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν επηρεάζουν τις διατάξεις κάθε κράτους μέλους σχετικά με το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι των ημεδαπών του οι οποίοι κατοικούν εκτός της εκλογικής του επικράτειας.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

1. «Εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου», οι εκλογές με καθολική και άμεση ψηφοφορία των αντιπροσώπων, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, των λαών των κρατών που απαρτίζουν την ευρωπαϊκή κοινότητα σύμφωνα με την πράξη εκλογής των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με καθολική άμεση ψηφοφορία [1]·

2. «Εκλογική επικράτεια», η επικράτεια ενός κράτους μέλους όπου, σύμφωνα με την πράξη για την εκλογή των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με καθολική άμεση ψηφοφορία και, στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο αυτού του κράτους μέλους, οι αντιπρόσωποι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγονται από το λαό του κράτους μέλους αυτού·

3. «Κράτος μέλος κατοικίας», το κράτος μέλος στο οποίο κατοικεί ο πολίτης της Ένωσης χωρίς να έχει την υπηκοότητά του·

4. «Κράτος μέλος προέλευσης», το κράτος μέλος του οποίου ο πολίτης της Ένωσης είναι υπήκοος·

5. «Κοινοτικός εκλογέας», κάθε πολίτης της Ένωσης που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο κράτος μέλος κατοικίας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας·

6. «Κοινοτικός εκλόγιμος», κάθε πολίτης της Ένωσης που είναι εκλόγιμος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο κράτος μέλος κατοικίας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας·

7. «Εκλογικός κατάλογος», ο επίσημος κατάλογος όλων των εκλογέων που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν σε ορισμένη περιφέρεια ή τοπική διοικητική διαίρεση και ο οποίος ενημερώνεται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με το νόμο περί εκλογών του κράτους μέλους της κατοικίας, ή τον κατάλογο του πληθυσμού εφόσον σ' αυτόν γίνεται μνεία της ιδιότητας του εκλογέα·

8. «Ημέρα αναφοράς», η ημέρα ή οι ημέρες κατά τις οποίες οι πολίτες της Ένωσης υποχρεούνται να πληρούν, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους της κατοικίας τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν ή εκλέγεσθαι·

9. «Υπεύθυνη δήλωση», η πράξη που προέρχεται από το ενδιαφερόμενο και το ανακριβές περιεχόμενο της οποίας συναπάγεται κυρώσεις.

Άρθρο 3

Κάθε πρόσωπο το οποίο, κατά την ημέρα αναφοράς,

α) είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 8 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης και

β) και χωρίς να έχει την υπηκοότητα, συγκεντρώνει, κατά τα λοιπά, τις προϋποθέσεις, από τις οποίες η νομοθεσία του κράτους μέλους της κατοικίας εξαρτά το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι των υπηκόων του,

έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος της κατοικίας κατά τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αν δεν στερείται των δικαιωμάτων του δυνάμει των άρθρων 6 και 7.

Για να είναι εκλόγιμοι οι υπήκοοι του κράτους μέλους κατοικίας πρέπει να έχουν αποκτήσει την υπηκοότητά τους από κάποιο ελάχιστο χρονικό διάστημα, οι δε πολίτες της

[1] ΕΕ αριθ. L 278 της 8. 10. 1976, σ. 5.

Ένωσης λογίζεται ότι πληρούν αυτή την προϋπόθεση όταν κατέχουν την υπηκοότητά τους από το ίδιο αυτό χρονικό διάστημα.

Άρθρο 4

1. Ο κοινοτικός εκλογέας ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα είτε στο κράτος μέλος της κατοικίας είτε στο κράτος μέλος της καταγωγής. Ουδείς δύναται να ψηφίσει περισσότερο από μια φορά κατά τις ίδιες εκλογές.

2. Ουδείς δύναται να είναι υποψήφιος σε περισσότερα από 1 κράτη μέλη κατά τις ίδιες εκλογές.

Άρθρο 5

Εάν, για να είναι εκλογείς οι εκλόγιμοι, οι υπήκοοι του κράτους μέλους της κατοικίας πρέπει να κατοικούν από ελάχιστο χρονικό διάστημα στην εκλογική επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους, οι κοινοτικοί εκλογείς και εκλόγιμοι λογίζονται ότι πληρούν την ως άνω προϋπόθεση, εφόσον έχουν κατοικήσει επί αντίστοιχο χρόνο σε άλλα κράτη μέλη. Η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των ειδικών προϋποθέσεων των συνυφασμένων με τη διάρκεια κατοικίας σε συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια ή δήμο/κοινότητα.

Άρθρο 6

1. Οι πολίτες της Ένωσης, οι οποίοι κατοικούν σε ένα κράτος μέλος χωρίς να έχουν την υπηκοότητα του κράτους αυτού και οι οποίοι, δυνάμει ατομικής αποφάσεως πολιτικού δικαστηρίου έχουν εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι δυνάμει είτε του δικαίου του κράτους μέλους της κατοικίας είτε του κράτους μέλους της καταγωγής τους, αποκλείονται από την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος στο κράτος μέλος της κατοικίας τους κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Η υποβληθείσα στο κράτος μέλος της κατοικίας υποψηφιότητα κάθε πολίτη της Ένωσης για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κηρύσσεται απαράδεκτη εάν ο εν λόγω πολίτης δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τη βεβαίωση που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2.

Άρθρο 7

1. Το κράτος μέλος της κατοικίας δύναται να εξακριβώνει ότι ο πολίτης της Ένωσης, ο οποίος έχει εκδηλώσει πρόθεση να ασκήσει το δικαίωμα του εκλέγειν στο εν λόγω κράτος μέλος, δεν έχει εκπέσει του δικαιώματος αυτού στο κράτος μέλος καταγωγής δυνάμει απόφασης ποινικού ή πολιτικού δικαστηρίου που τον αφορά.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος της κατοικίας δύναται να κοινοποιεί στο κράτος μέλος καταγωγής την αναφερόμενη στο άρθρο 9 δήλωση. Προς το σκοπό αυτό, οι κατάλληλες και συνήθως διαθέσιμες πληροφορίες που προέρχονται από το κράτος μέλος καταγωγής διαβιβάζονται με την προσήκουσα μορφή εντός εύλογης προθεσμίας, περιέχουν δε αποκλειστικά και μόνον τις ενδείξεις τις απολύτως απαραίτητες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου που χρησιμοποιούνται μόνον για το σκοπό αυτό. Αν οι διαβιβαζόμενες πληροφορίες διαψεύδουν το περιεχόμενο της δήλωσης, το κράτος μέλος της κατοικίας λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα ώστε να μην επιτραπεί στον ενδιαφερόμενο να ψηφίσει.

3. Το κράτος μέλος καταγωγής μπορεί να διαβιβάσει στο κράτος μέλος κατοικίας, με την προσήκουσα μορφή και εντός εύλογης προθεσμίας, κάθε πληροφορία αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

1. Ο κοινοτικός εκλογέας ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα στο κράτος μέλος της κατοικίας του εφόσον έχει εκδηλώσει τη βούλησή του προς τούτο.

2. Αν η ψηφοφορία είναι υποχρεωτική στο κράτος μέλος της κατοικίας, η υποχρέωση αυτή ισχύει για τους κοινοτικούς εκλογείς που έχουν εκδηλώσει τη βούληση αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Περί της ασκήσεως του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι

Άρθρο 9

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι κοινοτικοί εκλογείς που έχουν εκδηλώσει τη βούληση προς τούτο να μπορούν να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους εγκαίρως πριν από την ψηφοφορία.

2. Για την εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους, ο κοινοτικός εκλογέας πρέπει να προσκομίσει τα ίδια δικαιολογητικά με τους ημεδαπούς εκλογείς. Πρέπει, εξάλλου, να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση όπου θα προσδιορίζεται:

α) η υπηκοότητα και η διεύθυνσή του στην εκλογική επικράτεια του κράτους μέλους της κατοικίας του·

β) ενδεχομένως, ο εκλογικός κατάλογος δήμου, κοινότητας ή εκλογικής περιφέρειας στον οποίο ήταν εγγεγραμμένος τελευταία στον κράτος μέλος της καταγωγής του και

γ) ότι θα ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα μόνον στο κράτος μέλος της κατοικίας του.

3. Εξάλλου, το κράτος μέλος της κατοικίας δύναται να απαιτεί από τον κοινοτικό εκλογέα:

α) να διευκρινίζει στην αναφερόμενη στην παράγραφο 2 υπεύθυνη δήλωσή του ότι δεν στερείται του εκλογικού του δικαιώματος στο κράτος μέλος καταγωγής·

β) να προσκομίσει ισχύον αποδεικτικό ταυτότητας·

γ) να δηλώσει από πότε κατοικεί σε αυτό ή σε άλλο κράτος μέλος.

4. Οι κοινοτικοί εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους παραμένουν εγγεγραμμένοι υπό τις

ίδιες προϋποθέσεις με τους ημεδαπούς, έως ότου ζητήσουν να διαγραφούν ή έως ότου διαγραφούν αυτεπαγγέλτως, διότι δεν πληρούν πλέον τις απαιτούμενες για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος προϋποθέσεις.

Άρθρο 10

1. Κατά την κατάθεση της δήλωσης υποψηφιότητας, κάθε κοινοτικός εκλόγιμος πρέπει να προσκομίσει τα ίδια δικαιολογητικά με έναν ημεδαπό υποψήφιο. Πρέπει, εξάλλου, να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση με την οποία θα προσδιορίζεται:

α) η υπηκοότητα και η διεύθυνσή του στην εκλογική επικράτεια του κράτους μέλους της κατοικίας του·

β) ότι δεν είναι συγχρόνως υποψήφιος για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε άλλο κράτος μέλος και

γ) ενδεχομένως, ο εκλογικός κατάλογος του δήμου ή κοινότητας ή εκλογικής περιφέρειας στον οποίο ήταν τελευταία εγγεγραμμένος στο κράτος μέλος καταγωγής.

2. Κατά την κατάθεση της υποψηφιότητάς του, ο κοινοτικός εκλόγιμος οφείλει επίσης να καταθέσει βεβαίωση των αρμοδίων διοικητικών αρχών του κράτους μέλους καταγωγής ότι δεν έχει εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στο κράτος αυτό ή ότι τέτοια έκπτωση από το δικαίωμα δεν είναι γνωστή στις εν λόγω αρχές.

3. Επιπλέον, το κράτος μέλος της κατοικίας δύναται να απαιτεί από τον κοινοτικό εκλόγιμο να προσκομίσει ισχύον αποδεικτικό ταυτότητας· μπορεί επίσης να απαιτήσει από τον κοινοτικό εκλόγιμο να δηλώσει από πότε είναι υπήκοος ενός κράτους μέλους.

Άρθρο 11

1. Το κράτος μέλος της κατοικίας ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για τη συνέχεια που επιφυλάσσει στην αίτηση εγγραφής του στους εκλογικούς καταλόγους ή για την απόφαση σχετικά με το παραδεκτό της υποψηφιότητάς του.

2. Σε περίπτωση άρνησης εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους ή απόρριψης της υποψηφιότητάς του, ο ενδιαφερόμενος δύναται να ασκήσει τα ένδικα μέσα που επιφυλάσσει σε αντίστοιχες περιπτώσεις η νομοθεσία του κράτους μέλους της κατοικίας για τους εκλογείς και εκλόγιμους υπηκόους του.

Άρθρο 12

Το κράτος μέλος της κατοικίας ενημερώνει εγκαίρως και με τον προσήκοντα τύπο τους κοινοτικούς εκλογείς και εκλόγιμους σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στο κράτος αυτό.

Άρθρο 13

Τα κράτη μέλη ανταλλάσσουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την υλοποίηση του άρθρου 4. Προς το σκοπό αυτό, το κράτος μέλος της κατοικίας, βάσει της αναφερόμενης στα άρθρα 9 και 10 υπεύθυνης δήλωσης, διαβιβάζει στο κράτος μέλος της καταγωγής, εντός εύλογης πριν από κάθε ψηφοφορία προθεσμίας, τις πληροφορίες σχετικά με τους υπηκόους του κράτους της καταγωγής που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλάγους ή έχουν υποβάλει υποψηφιότητα. Το κράτος μέλος καταγωγής λαμβάνει, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, τα κατάλληλα μέτρα για να αποφευχθεί η διπλοψηφία και η διπλή υποψηφιότητα των υπηκόων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Παρεκκλίσεις και μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 14

1. Εάν κατά την 1η Ιανουαρίου 1993, το ποσοστό των πολιτών της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος χωρίς να έχουν την υπηκοότητά του και έχουν τη νόμιμη ηλικία για να ψηφίσουν υπερβαίνει το 20 % του συνόλου την πολιτών της Ένωσης που έχουν τη νόμιμη ηλικία για να ψηφίσουν και κατοικούν σ' αυτό, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας·

α) να παρέχει το δικαίωμα του εκλέγειν μόνο στους κοινοτικούς εκλογείς που κατοικούν στο εν λόγω κράτος μέλος επί μια ελαχίστη χρονική περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη·

β) να παρέχει το δικαίωμα του εκλέγεσθαι μόνο στους κοινοτικούς εκλόγιμους που κατοικούν στο εν λόγω κράτος μέλος επί μία ελαχίστη χρονική περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα έτη.

Οι διατάξεις αυτές ισχύουν με την επιφύλαξη των προσηκόντων μέτρων τα οποία μπορεί να λάβει το εν λόγω κράτος μέλος σχετικά με τη σύνθεση των καταλόγων υποψηφίων και τα οποία έχουν ως στόχο να διευκολύνουν την ενσωμάτωση των μη υπηκόων πολιτών της Ένωσης.

Ωστόσο, δεν μπορεί να αντιταχθούν στους κοινοτικούς εκλογείς και εκλόγιμους οι οποίοι, λόγω της κατοικίας τους εκτός του κράτους μέλους καταγωγής τους ή της διάρκειας της εκεί διαμονής τους, δεν έχουν σ' αυτό το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, οι προϋποθέσεις σχετικά με τη διάρκεια της διαμονής του πρώτου εδαφίου.

2. Αν, κατά την 1η Φεβρουαρίου 1994, οι υπήκοοι ενός κράτους μέλους που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος μπορούν να ασκήσουν σ' αυτό το δικαίωμα του εκλέγειν στο εθνικό κοινοβούλιο και μπορούν να εγγραφούν, προς το σκοπό αυτό, στους εκλογικούς καταλόγους υπό τις αυτές ακριβώς προϋποθέσεις με τους ημεδαπούς εκλογείς, το εν λόγω κράτος μέλος δύναται, κατά παρέκκλιση, να μην

εφαρμόζει στους υπηκόους αυτούς τα άρθρα 6 έως 13 της παρούσας οδηγίας.

3. Στις 31 Δεκεμβρίου 1997 και εν συνεχεία 18 μήνες πριν από κάθε διαξαγωγή εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση με την οποία εξακριβώνεται εάν εξακολουθούν ή όχι να ισχύουν οι λόγοι που δικαιολογούν τη χορήγηση, στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, παρέκλισης σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 της συνθήκης, και προτείνει, ενδεχομένως, τις κατάλληλες προσαρμογές.

Τα κράτη μέλη που θεσπίζουν διατάξεις κατά παρέκκλιση σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, υποβάλλουν στην Επιτροπή όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Άρθρο 15

Για τις τέταρτες άμεσες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εφαρμόζονται οι ακόλουθες ειδικές διατάξεις:

1. Οι πολίτες της Ένωσης οι οποίοι, στις 15 Φεβρουαρίου 1994, έχουν ήδη δικαίωμα ψήφου στο κράτος μέλος της κατοικίας και είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους στο εν λόγω κράτος μέλος, δεν υπόκεινται στις διατυπώσεις που ορίζονται στο άρθρο 9.

2. Τα κράτη μέλη, στα οποία οι εκλογικοί κατάλογοι έχουν κλείσει πριν από τις 15 Φεβρουαρίου 1994, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα που επιτρέπουν στους κοινοτικούς εκλογείς που θέλουν να ασκήσουν σ' αυτά το δικαίωμα του εκλέγειν να εγγράφονται στους εκλογικούς καταλόγους εντός εύλογης προθεσμίας πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

3. Τα κράτη μέλη τα οποία, χωρίς να καταρτίζουν ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, αναφέρουν την ιδιότητα του εκλογέα στα μητρώα του πληθυσμού και στα οποία δεν είναι υποχρεωτική η ψήφος, μπορούν να εφαρμόσουν το ίδιο καθεστώς και στους κοινοτικούς εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι στα εν λόγω μητρώα και οι οποίοι, αφού ειδοποιήθηκαν ατομικά για τα δικαιώματά τους, δεν εξεδήλωσαν τη βούληση να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στο κράτος μέλος της καταγωγής. Διαβιβάζουν στις αρχές του κράτους μέλους καταγωγής το έγγραφο στο οποίο εκφράζεται η πρόθεση αυτών των εκλογέων να ψηφίσουν στο κράτος μέλος στο οποίο κατοικούν.

4. Τα κράτη μέλη, στα οποία η εσωτερική διαδικασία ανάδειξης υποψηφίων πολιτικών κομμάτων και πολιτικών ομάδων ρυθμίζεται διά νόμου, δύνανται να προβλέπουν ότι οι διαδικασίες που έχουν κινηθεί δυνάμει του νόμου αυτού πριν από την 1η Φεβρουαρίου 1994 και συνεχίζουν να ισχύουν οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί εν προκειμένω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 16

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1995 επί της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας οδηγίας κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Ιουνίου 1994. Βάσει αυτής της έκθεσης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και αφού ζητήσει τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μπορεί να θεσπίσει διατάξεις που τροποποιούν την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 17

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο μέχρι την 1η Φεβρουαρίου 1994. Ενημερώνουν αμέσως της Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίσουν τις εν λόγω διατάξεις, οι τελευταίες αυτές παρέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 18

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.